

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״נ

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״נ מריס שיינדל בת יבלחט״א אפרים שמעון סינאוויץ

קה א מיי פ"ב מהל'
גניבה הלכה א סמו
עשן עא:

ליקוטי רש"י

קדשים שחייב
באחריותו. אם קיבל
בעליו עליו נאמרות כגון
לאמר הרי עלי עולה
ואפ"כ ו. ברשותיה
דמריה קיימי. דלע"ג
ללא דמיה הוא אלא
דהקדש כיון דגורס לממון
הוא דלי מית בידו בעי
לממון דמריה דמיה
ולעיל ע"א: ונגזב
מבית האיש. אמר
רמנא יטל שנים לא
מפני הקדש דלון משלמי
כפל להקדש [בכורות א.].

הגהות וצינונים

א] בבתי דנפקי להו:
ב] צ"ל בפנים (דפוס):
ג] אחי צ"ל משפחה:
ד] דצ"ל אבדה:
ה] צ"ל באחריותה
(דפוס): ו] רש"ל גורס
ואפ"כ (גליון): ז] יותר
כגון דמוצ"ל (ב"ש):
ח] בדפוס הגי' בגמ'
(בסוף) מעיקרא תורה
דשמעון והשתא תורה
דשמעון. וכ"ה
בראשונים, ולפניו בגמ'
"ראובן" ע"פ המורה"ל:
ט] כאן צ"ל הפסק
הנקודה אחר "היא"
(ב"ש): י] צ"ל אינה:
יא] כ"ה בדפוס:

תשלום דכפ"א. משלמין^א את הכפל והוא משלם שלשה לנד הקון: כי
קא טבח דהקדש ע"ב. דהא נלאחר יאוש קיימין דלי לפני
יאוש לא קדשה^ב וכיון דליאוש קיימה הקדש צ"אוש ושינוי רשות הלך
לאו דמריה קטנא: ר"ש היא. וכגון שאמר הרי עלי עולה והפריש
גניבה זו לנדו לכיון דחייב באחריותו
ודבר הגורם לממון הוא כממון
דמי ולא מכירה היא ומיהו לענין
טביחה פטור דלע"ג דברשות גנב
קיימא דלס אגדו^ג חייב באחריותו^ד
להקדש חל עליה מיהא שם הקדש
לאספיק מרשות מרה קמא ולא דמריה
קא טנא: בקדשים קלים. שהקדשו
לשלימים: דר' יובי הגלילי. צפ"ק
(דף י"ג): הלך לאו מכירה היא ומיהו
מרשות מרה קמא אספיקיהו שם
הקדש וכי קא טנא לאו דמריה קא
טנא ל"א טביחה משום הכי לא
מחייב דנשעת טביחה דהקדש נינהו
לאמר צפ"ק דכי אמר רבי יוסי
הגלילי ממון בעלים מחיים אצל לאחר
טביחה לא אלא משלמן טביחה קא
זכו ולא נהירא ל' דכ"ה האי שמיטה
לא אמר ר' יוסי הגלילי דמשלמן
גביה קא זכו אלא במקדש בחלקו
שחלקו בקדשים דהוא החס שמיטה
וזריקה והקטרת חלבים אצל נשעת
טביחה אכתי ממון בעלים הם:
ארתני רישא בו'. דמשמע דלא מני
וליתני. צפ"ק ולא שמעוין חיובה
אפילו היכא דהקדש קודם טביחה:
מכורו להדיוט משירתא תורה דראובן.
קודם שמכרו קרוי השור על שמו של
גנב ומשמכו קרוי על שם לוקח
אצל מכרו לשמים עדיין שם
המקדשו עליו שקרוי עולמו של פלוני:
אמרי נהי דבבר רבי שמעון בו'.
דקא סלקא דעתך משום טביחה לא
מחייב ליה ר"ש דלפילו^ה הפרישו
לשם נדר המוטל^ו. עליו אחריות נפק
מרשות מריה קמא ועשה זה שומר
להקדש וכי טנא לאו דמריה קא
טנא וכי מחייב ליה ר"ש אשעתא
דהקדש קמחייב ליה דהוא מכירה
הלך מיבעי ליה למימר אפ"כ:
דאבתי ל"א נפיק מרשותיה. הלך
לאו מכירה היא ואטביחה נמי לא
מחייב דמרשות מריה קמא נפיק:
שאין חייב באחריותו חייב. אשעת
הקדש דמכירה היא: אמריתא אהרתי
קאי. דהיא דהקדש גנב דן לנד
צ"ן לנדבה לא מחייב ליה ר"ש לאו
אשעתא דהקדש משום דעדיין שמו
אטביחה דהא מרשות מריה קמא נפק
בעלים קאי דכיון דחייב בעלים באחריות
טנא דדבר הגורם לממון כממון דמי:
שמעוין ליה ר"ש שמעון.
במתני'^ז דפטור אטביחת טריפה: קדשים
נמי שחיטה שאינה ראויה
היא. דקדשים הנשחטין בחוץ פסולין
ומאי טעמא דרבי שמעון
לאמר קדשים שחייב באחריותו חייב
דמשמע שאם גנב קדשים
וטנא דחייב בתשלומי ד' וס': והרי חזרה
קרן לבע"ה. ומה שכתב רש"י
הואיל ולשם בעלים נוצח: שמשך
הדם. ומיהו נשעת שמיטה
ראויה היא: ש"א לשם בע"ה. דשחיטה
ראויה היא לשם בעלים וקנין לא
(ומ"ס ד' ג). כל הזכאים שנוצחו
שלא לשמן כשרים וקנין לא
חזרה לבעלים דקיימא לן שלא
עליו לבעלים לשם חובה:

הגהות הב"ה

א] תוס' ד"ה והשתא
וכו' לקמן. י"ב תחילת דף
ע"ב וע"פ נוסח ד"ה
גנב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שחיטה וכו'
ד"ה אחר מיתה ל"א
השיב סוף. ע"י רש"י
ריש משנה ד"ה כמלן
דמקוין:

תורה אור השלם

א] פי יתן איש אל
קרבו כסף או בליים
לשטר [גנב מבית
האיש אם יוצא הנגב
ישלם שנים]: וס' (ב"ב).

תשלום דכפ"א. ולעיל (דף ע"א): דמוקי ריש לקיש מתני' דגנב
והקדש ואח"כ טנא משלם תשלומי כפל כשהקדש
בעלים צד גנב כדן לומר נמי תשלום כפל: אלא אהקדש יחייב.
כולה הך סוגיא כו' יוחנן ודלא כריש לקיש דמוקי לה לעיל (דף ע"א):
כשהקדשו בעלים צד גנב:

והשתא תורה דשמעון^א. והא
לאמר לקמן (ב) גנב
והקדש חייב ד' וס' דהוי כמכרו
להדיוט היינו נקדשו צדק הציט ללא
מיקרו על שם בעלים וקדשו מוצח
אומר ר"ש ל"ע"ג דמיקרו על שם בעלים
ולא הוי הקדש כמכירה מ"מ למ"ד^ב
יאוש לא קני חשיב כלאוש ושינוי
רשות לענין דחל הקדש אחר יאוש
כדמשמע לעיל (דף ע"א): דנע"י לאוהתי
אז"י לנדבה דלאוש לא קני מקדשו
ולא הגזול ואפילו הכי אמר שם דחל
הקדש אע"ג דלכתי לא אסיק אדעתיה
דהוי יאוש ושינוי השם אלא משום
דהוי יאוש ושינוי רשות:

ורבי שמעון דהיא אמר שחיטה
שאינה ראויה ל"א שמה
שחיטה. הא לא ליטרידן אלא משום
מ"ד^ג אין לשחיטה אלא לצדק דלמ"ד
דשנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מני
למפקד אפילו סבר ר"ש שמיטה
שאינה ראויה שמה שמיטה אמאי
חייב אשחטוי חוץ ד' וס' מני שחט
ציה פורתא אסרה ואידך לאו דמריה
קטנא: שחיטה שאינה ראויה
דיא^ד ו"א שמה שחיטה. לגבי לנדבה
וחתמה דגמיר מוטבח טנא והס' צד
מלגבי לאו דשחטוי חוץ דצדיה חייב
רמנא ול"א ואלמאי חשיב ליה
שמיטה שאינה ראויה הא יכול לפדות
נשעת פירכוס דבר העמדה והערכה
היא כדלמרינן צפ"ק דחולין (דף ג').
ואין לך מוס גדול יותר משחיטה
ואין סברא לומר דלפי שנפסק שז
אין לו פדיון דנשלמה פסול שהוא
צריפה כגון פיגול אין לו פדיון
משום דמנאו לשרפו כדלמרינן צפ"ק
כל שעה (פסחים ד' ג'). כל שנקדש
פסול צאש ישרף אצל שחטת חוץ
אינה צריפה אלא צבורה כדלמרינן
צפ"ק עד כמה (בכורות דף טז). מי
שחיט מומתה ור"ה את הנכור
ונשחט על פיו הרי זה יקבר ומיהו
לדברי המפרש^ה דלא חשיב המפרכת
כחיה אלא כגון ישראל צטמאה ונכרי
צטמאה דלאו שחיטה היא דהיא
דשחט צה שנים או רוב שנים ועדיין
מפרכת הרי היא כחיה דצפ"ק דחולין (ד' ג' וס"א) אין משנה
צטום מקום אלא היינו הייא דהעור והרוטב (שם ד' קכ"ה). דשוגים
ישראל צטמאה בו' אצל היכא דשחטו כתיקונה לא חשיב מפרכת
כחיה ממייט כן דשחטת חוץ לאו צת פדיון היא כיון דשחיטה
גמורה היא להוציא מידי נפילה וגם להחריב צאכילה אם היה לה
פדיון דהכא אליצא דר"ש קיימי דצ"ן רבי יוחנן וצ"ן מודו דקדשי
מוצח לר"ש היו צכלל העמדה והערכה כדלמרינן צפ"ק צתרא
דמתורה (ד' ג'): ולא פליגי אלא אליצא דרבנן אצל מ"מ קשה לריש
לקיש אליצא דרבנן דקדשי מוצח לא היו צכלל העמדה והערכה
כדלמרינן החס דלא משמטי צטום מקום לשום חנא שיהיו נפדין
ודוחק לומר דמדדבנן הוא דאין נפדין לפי ששעה מוס זה צדיס
כשאר מטיל מוס שאין נשחט ויתר על די אחו מוס^ו וי"ל דמוס
שהוא מחיים חשיב מוס לפדות על ידו אצל מוס^ז דלאחר מיתה לא
שחיט מוס כמתיה יקברו בעלי מומים יפדו דלא צבי העמדה והערכה ואפילו הכי תמימים
יקברו: ש"א לשם בע"ה. ומה שכתב רש"י
הואיל ולשם בעלים נוצח: שמשך
הדם. ומיהו נשעת שמיטה
ראויה היא: ש"א לשם בע"ה. דשחיטה
ראויה היא לשם בעלים וקנין לא
(ומ"ס ד' ג). כל הזכאים שנוצחו
שלא לשמן כשרים וקנין לא
חזרה לבעלים דקיימא לן שלא
עליו לבעלים לשם חובה:

חשיב מוס כמתיה צטום תמורה (ג').
יקברו: ש"א לשם בע"ה. ומה שכתב רש"י
הואיל ולשם בעלים נוצח: שמשך
הדם. ומיהו נשעת שמיטה
ראויה היא: ש"א לשם בע"ה. דשחיטה
ראויה היא לשם בעלים וקנין לא
חזרה לבעלים דקיימא לן שלא
עליו לבעלים לשם חובה:
שחיט מוס כמתיה יקברו בעלי מומים יפדו דלא צבי העמדה והערכה ואפילו הכי תמימים
יקברו: ש"א לשם בע"ה. ומה שכתב רש"י
הואיל ולשם בעלים נוצח: שמשך
הדם. ומיהו נשעת שמיטה
ראויה היא: ש"א לשם בע"ה. דשחיטה
ראויה היא לשם בעלים וקנין לא
חזרה לבעלים דקיימא לן שלא
עליו לבעלים לשם חובה:
שחיט מוס כמתיה יקברו בעלי מומים יפדו דלא צבי העמדה והערכה ואפילו הכי תמימים
יקברו: ש"א לשם בע"ה. ומה שכתב רש"י
הואיל ולשם בעלים נוצח: שמשך
הדם. ומיהו נשעת שמיטה
ראויה היא: ש"א לשם בע"ה. דשחיטה
ראויה היא לשם בעלים וקנין לא
חזרה לבעלים דקיימא לן שלא
עליו לבעלים לשם חובה:

הגהות הב"ה

א] תוס' ד"ה והשתא
וכו' לקמן. י"ב תחילת דף
ע"ב וע"פ נוסח ד"ה
גנב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שחיטה וכו'
ד"ה אחר מיתה ל"א
השיב סוף. ע"י רש"י
ריש משנה ד"ה כמלן
דמקוין:

תורה אור השלם

א] פי יתן איש אל
קרבו כסף או בליים
לשטר [גנב מבית
האיש אם יוצא הנגב
ישלם שנים]: וס' (ב"ב).

(א) שבעת ימי מולד פרה
מנחת קדש (מסופחה פרה
פ"ו ה"ט"ו) (ב) עז: ד"ה
כלל (א) קב"ה (ד) חולין י"א,
(ה) ובחים לה" (ו) פ"א:
תד"ה פרה מטמאה,
(ז) מסחים לג: ד"ה
בכרעה ובחים לא: ד"ה
למטא (ח) פרה פ"ה ס"ה,
(ט) פ"א מ"א (י) קב"ה,
(כ) צ"ל ע"ב ע"כ.

גהרות הב"ח

(א) תוב' ד"ה פרה וכו'
ו"ל קדוש קבלה כבוד
לאו מנחה: (ב) בא"ד
לר"ש משום דבעי אובל
שאחא יכול כ"ל:
(ג) ד"ה דמי ו"ל דשו
אברים בהנאה: ד"ה
שומד לדמות לצדק:
כדמי דמי ו"ל דשו
לעשות דבל העומד
אעשת דבעשו ו' ד"ה
אלה כ"ל:
פרה וכו' נפקל דס'
מחטה כגון בער
שמפיה כ"ל:
שמיך רש"י כשמיכה
למנחה: (ד) בא"ד
השך נפסלת כן וא'
לאו וכו' אלה משום
דגורית הכמו:

גליון הש"ס

תוב' ד"ה פרה וכו'
ועוד דב' גיד הנשה
דף קב ופ' סו"ה י"ב
דף קכ"ב ב' צ"ה וכו'.
פ"ג ג"ה לא טכר מה
כ"ה ט"ל יום מנחה
דקמח דרש"י לר"ה
מקמי אחר כ"ה
קיימת כן נפקלה אלה
דמנחה דמנחה כ"ה
רנן ונכחת דמי' מה
ג"ה אחרת ס':

גהרות וצינונים

[א] צ"ל ב"ה (ב"ש):
[ב] צ"ל כ"ה
[ג] צ"ל כ"ה
[ד] צ"ל להוסיף קדושת
(ב"ש) ובכ"ה וכן בתוס'
[ה] פ"ה כ"ה עבודה
ש"ש בה: [ו] צ"ל
להוסיף ש"ה (ב"ש)
רבפ"י לא יעשו
כ"ה האבילה ורש"י
הגיה כלפניו: [ז] צ"ל
מטמא, וכן בסמוך:
[ח] צ"ל אובל ויטמא
(רש"י): [ט] צ"ל כ"ה
ל"ה (כ"ה) וכו' ברש"י
ורש"י מק"ל (בב"ש):
[כ] יתב "אין" ט"ס היא
(מראה נהג): [ל] צ"ל
אובל (דפ"י) רש"י,
וכ"ה להלן (בסמוך):
[מ] לא נמצא שם (ג"ה):
[נ] צ"ל ארי"ה: [ז] צ"ל
הבשר: [ח] נרד"ל
מבוא:

פרה מטמא טומאת אובלין כו'. מימה מדקאמר הואיל והיתה לה שעת הכושר מכלל דהשתא לאו צת פדייה היא ואמאי והא חית ליה לר"ש בשעטות (ת"ף י"א: וע"ה) דפרה קדשי דקח היתא היא ולר"ש אית ליה דקדשי דקח היתא לאו כלל העמדה והערכה צהיהיא שמעמא גופא ונראה לפרש דהא דקמני הואיל והיתה לה שעת הכושר מיירי לאחר הואה דאין סברא שמהא צת פדייה אחר שהוזה דמה ואפ"ה מטמא טומאת אובלין הואיל והיתה לה שעת הכושר קודם הואה וא"ת והא כל העומד להוזה כמזה דמי ו"ל דקודם קבלה (ה) לאו כמזה דמי כדפרישית לעיל^א הקשה רבינו שמואל צ"ה חיים למה לי דהיתה לה שעת הכושר ומיפוק ליה דחגיגת הקדש מכשרתו ומשיא לה אובל כדדרשינן צ"ב דחולין (דף ל"ו: וע"ה) ובג"ד אבמר

פרה מטמא טומאת אובלין הואיל והיתה לה שעת הכושר ואמר

לרצות עמים ולצונה וכ"ת דפרה לר"ש כיון דקדשי דקח היתא היא לא שייך צה חגיגת הקדש דאפילו בקדשי מוצת (דף ל"ו: וע"ה) והא ע"כ שייך בפרה חגיגת הקדש אפילו לר"ש דכריש המנחות והנסכים^א פריך לר"ש ונחר ופרה אמאי מטמא^ב טומאת אובלין עפרא בעלמא הוא דכל העומד לשרוף כשרוף דמי ומשני חגיגת הקדש מכשרתו^א והיינו טעמא דלע"ג דאין צה קידוש כלי כיון דקדשי דקח היתא היא מ"מ שייך צה חגיגת הקדש כיון דהשתא קרייה רחמנא^ג וכל ענייניה ענין עבודת^ד הגוף שיש צה הואה ופסולה שלא לשמה ותיריך ר"י דאין חגיגת הקדש אובל שאין אובל כאובל כגון נותר ופרה שהן משויבין כעפרא ועצים ולצונה אבל דבר שהוא אובל אלה שאין מקבל טומאה לר"ש משום (ג) אובל שאין אמה יכול להאכילו לאחרים לא יועיל חגיגת הקדש לעשות האיסור כמותר והא דמשמע בריש כל הפסולין^ה דאובל צטר שנטמא לפני וריקה ה"א דלא לקי על ידי דרשה דכל שאין יתיר לטהורים אין חייבין עליו משום טומאה אי לאו משום דמרבין מוהבשר כמו עצים ולצונה התם כיון דלא צמי פטור ליה אלה משום דעמי למיפך מטומאת הגוף יש לנו לרצות מוהבשר מקי' דע"ה ולצונה וא"ת אמאי לא אמר דכל קדשים יקבלו טומאה מחיים כיון דמלטה שוחטין ויומא כל העומד לשחוט כשחוט דמי ו"ל דאפילו שחט לא אמרינן דמחוק דמי עד שיקבל צבוס כ"ש כשעדיין לא נשחט ומיחו שער המשתלח קשה לר"י שיטמא מחיים טומאת אובלין לר"ש ל"מ ד"ה (א) אצ"ה

בהנאה כיון שעומד לדחות כדחי דמי ו"ל דכל העומד לעשות לא אמר דעשוי דמי אלא צאובל האיסור להיות כמותר וקרינן ציה אובל שאחיה יכול להאכילו לאחרים אבל לא מהני לשאין אובל כמו צ"ה ליחשב כאובל אע"ג דהוה מהני על האובל כגון נותר ופרה ליחשב כעפרא אי לאו דמכשר להו חגיגת הקדש מידי דהוה אכן פקועה ודגים שהן מותרין צלה שחיטה ואפ"ה חיותן מותרותן לרבנן דפליגי ארי' ויסי' בגלילי צ"ה בהמה המקשה (חולין דף ע"ה): **פרה מטמא טומאת אובלין**. הקשה בקונטרס צ"ה אורו ואת צ"ה (חולין דף ע"ב וע"ה) למה לי קבלת טומאה מיפוק ליה דהיא גופה מטמאה אדם וצגדים ותיריך דצ"ה מפרש בצרימות צ"ה דס שחיטה (דף ע"ה: כגון ד) שחיפהו פחות מצ"ה צ"ה אף משיא לה אובל מנטרף צהדי צ"ה מקבלה היא צ"ה טומאה היא צ"ה טומאה ומטמא שאר אובלים ואי לאו אובל הוא לא מקבלה היא צ"ה טומאה לית ציה שיעורא וכו' נגשו ציה אובלין אחרים טהורין אין שאין נוגשין בצילה אלא בצ"ה ומה שהזכיר נבילה משום דעלה דכרימות קאמר ומה שאמר ומקבלה היא צ"ה טומאה אס' יגע בטומאה נראה לר"י דלא דק דהיהיא דחיהפהו בצ"ה דכרימות מיירי כשיש כחית מן הנבילה ונראה שטמא הנצ"ק מן הנבילה ע"י נרופו לכצ"ה כמו שמיטמא ממקום אחר שהכחית יכול להיות מטמא ומנטרף ונראה שחור צו משיטתו שהיה רגיל לפרש צבל מקום^א דאובל פחות מצ"ה מקבל טומאה מן החורה שהרי פירש צהדיח דלא מקבלה היא צ"ה טומאה לית ציה שיעורא ואין לתרץ קושיית הקונטרס דצלה לירוף צ"ה ארי' הוא לעטם של שעת הכושר משום דלא מצינו שמתמאה אלה ממעסקין כדמנן צמס' פרה (פ"ה מ"ה) השורף פרה ופריים והמשלה את השעיר מטמא צגדים וכן לעמם אין מטמא צגדים הרי זה אומר [ומטמאין] לא טימאנוי ואת טמאנוי דמי' מטמאה היא אובלין ומשקין מאחר שקופה לטמא טומאה חמורה את ממעסקין ולא צמי לא הכשר מים ולא הכשר שרץ כדתי דבי ר' ישמעאל צ"ה צה סימן (מה דף ע"ה: וע"ה) מה זרעיס שאין סופן לטמא טומאה חמורה לריכין הכשר כו' ור"י מתרץ דמה שקופו לטמא טומאה חמורה לא מהני אלה לענין אי דהשתא ליה כאלו הוכשר צמים וכאלו יגע צ"ה אכל אין מושלם אשית אובל כאובל הלכך לר"ש דעמי אובל שחיה יכול להאכילו לאחרים מזה שקופו לטמא טומאה חמורה לא יעשו [וכאובל]^ב לא מושלם לעשות ולכך לא מטמא אלה משום שהיה לה שעת הכושר וכן מוכח בצבחים צ"ה טבול יום (דף ע"ה: ד"ה השורף הפרה ופריים והמשלה השעיר מטמא צגדים והס' [עלמס] אינם מטמא^א צגדים אלה מטמא אובל ומשקה^ב דברי ר"מ וחכמים אומרים פרה ופריים מטמא טומאת אובלין ומשקין אבל לא שעיר המשתלח מפני שהוא חי ופריך צבלמא ר"מ כדמנא דבי ר' ישמעאל מה זרעיס מה זרעיס כו' אלה לרבנן אי אית להו דמנא דבי ר' ישמעאל אפילו שעיר המשתלח נמי ואי לית להו פרה ופריים מנלה^א ומשני אין^ב לריכין הכשר טומאה ממקום אחר פ"י נהי דהיא דקופו לטמא טומאה חמורה אין לריכין הכשר טומאה אכל הכשר אובל צמי ומש"ה שעיר המשתלח דלא חוי לאכילה שהוא חי לא מטמא והשתא פליגי דר"מ סבר דמה שקופו לטמא טומאה חמורה מועיל ליחשב אכילה^א ורבנן סברי דפרה ופריים דוקא מטמא^ב ולא שעיר המשתלח משום דליתו מועיל ליחשב אובל ור"ש סבר דוקא פרה הואיל והיתה לה שעת הכושר קרינן ציה אובל שאחיה יכול להאכילו לאחרים ולא פריים והשעיר המשתלח שלא היתה לכן שעת הכושר וכן מוכח בתוספתא דפרה^א דמתר מילתיהו דר"מ ורבנן קמני ר"ש אומר פרה מטמא טומאת אובלין הואיל והיתה לה שעת הכושר פריים הנשרפין ושיעירי הנשרפין אין מטמאין טומאת אובלין הואיל ולא היה להן שעת הכושר ועוד מיימי ר"י ראייה דצבמה דוכתי קמני צריכין מחשבה ואין לריכין הכשר צ"ה דס שחיטה (כרימות דף ע"ה: וע"ה) גבי נצלת צהמה טמאה צבל מקום ונצלת העוף צבפריים וצ"ה צה סימן (מה דף ע"ה: וע"ה) גבי גזל שנפל לגת וצריש טהרות^א גבי נצלת עוף טהור דלע"פ שאין לריכין הכשר לפי שקופו לטמא טומאה חמורה לריכין מחשבה דלגבי הא [לשווי אובל] לא מהני מה שקופו לטמא טומאה חמורה ומימה אי פליגי ר"מ אכל הני 'ועוד דצ"ה ג"ה^ב (חולין דף ע"ה: וע"ה) טבול יום (ומס' ד' קה): צמי למידק דהיהיא דלריכה מחשבה ואין לריכה הכשר דטהרות אחיה כר"מ מדסיפא ר"מ דקמני שחיטה ומליקה מטהרת טריפתה טומאתה ומשני מידי אריא^א סיפא ר"מ ורישא רבנן והיכי הוה צמי לאכוחיה הא ע"כ לריכה מחשבה אהו דלא כר"מ ועוד דצהור הרוטב (חולין ד' קה: וע"ה) גבי חתך צטר מן אצ"ה מן החי חתכו ואח"כ חישב עליו טהור חישב עליו ואח"כ חתכו טמא ומקומינן ל' התם^א כר"מ ותיריך התם למנן דמובין אי צהור לר"ה לר"ה הכושר ל"ל הכושר^ב הרי מנעמן טומאה חמורה אגב אצ"ה משמע אע"ג דמקומינן לה כר"מ ינחא ליה מה שמועיל לטמא טומאה חמורה אגב אצ"ה לענין טומאה חמורה לא מהני ואור"י דיש לתקן צ"ה שעיר המשתלח ממילא אס' היה נשחט הוה חוי לאכילה צלה מחשבה מה שאין צבנצלת עוף טהור וצאצ"ה מן החי שאין סופו לעשות אובל מודה ר"מ דענינן מחשבה וגרסינן פרה מטמא ו"ג מיטמאה דלמאי נ"מ קבלת טומאה שלה אי לטמא אחרים כיון שהיתה לה שעת הכושר תורת אובל יש לה וצלה קבלת טומאה היא מטמא אחרים משום דקופה לטמא טומאה חמורה וצתוספתא^א נמי מוכח דגרסינן מטמא ולא מיטמאה דקמני מטמא אובלין ומשקין וחי גרסינן מיטמא ל"ל כמו שתיריך רש"י כשעירפה (ג) פחות מצ"ה צ"ה שאי אפשר לפרה לטמא צ"ה שאין מושלם מה שקופו לטמא טומאה חמורה אלא דהו כנוגע צ"ה וצ"ה אכלה צלה מחשבה מה שאין צבנצלת עוף טהור וצאצ"ה מן החי שאין סופו לעשות אובל מודה ר"מ דענינן מחשבה ממקום אחר כדי שיתמא הצ"ה וקשה דלמאי נ"מ צמה שצנטרף לפחות מצ"ה הא צל"ה אובל מקבל טומאה צלה אלא וחי לענין קבלת טומאה דאורייתא שרוף עליו את הקדשים ינחא אי חגיגת הקדש דפרה דאורייתא אע"פ שאין צה קידוש כלי אבל צ"ה מדרבנן ע"כ לא מקבלה טומאה הני אובלין אלה מדרבנן דמלאורייתא כשרוף דמי ועפרא בעלמא יניחו ועוד מפרש ר"י מה שמיטמא ע"י קבלת טומאה מן השרץ (ו) ונפסלת צ"ה אי לאו דהיתה לה שעת הכושר לא היתה מקבלת טומאה ולא היתה נפסלת דלע"ג דקדשי רחמנא צעוסקין צה שיהיו טהורים לאו משום דהוה מטמאו לה אלה משום גזירת הכתוב הוא דאפילו צעוסקין צה צקנה או צפשוטי כלי עך צעינן שיהיו טהורין וא"ת דאי לאפסולי [היא] עלמה גס האפר יהיה נפסל צגגיעת הטומאה כדאמר צפרק חומר צקדש (מגילה דף ע"ה: וע"ה) לא ישר אדם אפר טהור ומי טהור ומי טהור צפנייה משום מעשה שהיה ו"ל דאי צשינא אובל מקבל טומאה משני ומשלישי ואי לא לאו ואין לומר דר"מ מה שמתמא טומאת אובלין דמאחר שנפסל ואין עליה עוד טומאה חמורה אכתי אשתייר צה טומאת אובלין אי נמי הכי קאמר אחר שנפסלה אס' נגע צה שרץ מיטמא טומאת אובלין הואיל והיתה לה שעת הכושר דמה שצטר טמא טומאה חמורה אין מועיל לו מאחר דהשתא מיהא אין עוד סופו לטמא טומאה חמורה וראייה מפרק צמה המקשה (חולין דף ע"ה: וע"ה) ואין להאריך כאן צוה דלא יחכן לפרש כן כלל מדפריך צמנחות (דף ע"ה: וע"ה) כיון דכל העומד לשרוף כשחוט דמי נותר ופרה אמאי מטמא טומאת אובלין ומאי קושיא והא לאחר שקבלה הפרה טומאה אין עומדת לישרף דנפסלה צה מגע טומאה ואפילו לא נגע צה שרץ אלה אחת מכל מקום צתחילת נגיעה כצ"ה נפסלה הפרה וצפוק נגיעה מטמאה טומאת אובלין דלא כצ"ה עומדת לישרף:

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

פרה. אדומה מטמאה טומאת אובלין כו'. מימה מדקאמר הואיל והיתה לה שעת הכושר מכלל דהשתא לאו צת פדייה היא ואמאי והא חית ליה לר"ש בשעטות (ת"ף י"א: וע"ה) דפרה קדשי דקח היתא היא ולר"ש אית ליה דקדשי דקח היתא לאו כלל העמדה והערכה צהיהיא שמעמא גופא ונראה לפרש דהא דקמני הואיל והיתה לה שעת הכושר מיירי לאחר הואה דאין סברא שמהא צת פדייה אחר שהוזה דמה ואפ"ה מטמא טומאת אובלין הואיל והיתה לה שעת הכושר קודם הואה וא"ת והא כל העומד להוזה כמזה דמי ו"ל דקודם קבלה (ה) לאו כמזה דמי כדפרישית לעיל^א הקשה רבינו שמואל צ"ה חיים למה לי דהיתה לה שעת הכושר ומיפוק ליה דחגיגת הקדש מכשרתו ומשיא לה אובל כדדרשינן צ"ב דחולין (דף ל"ו: וע"ה) ובג"ד אבמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

אמר

שמחת

משפטים

יהושע

כ"ה

אנה קן, אלא של השלושים הם קנס, גם הלק שנגד שיווי העבד, והגרע"א הוכיח קן גם מתלמודא דידן. ויש לזיין לדברי החוס' ז"ק כ"ד ע"א ד"ה השתא, שכתבו שם בפשוט, שכשהעבד שיה שלשים לא פחות ולא יותר דהוה זה קנס. הרי חזינן, שהחוס' טקטיס בפשיטות שגם כנגד שיווי העבד הוה קנס, וכמו שהוכיח הגרע"א.

מהמשה שם זב"ק דף ע"ב, וכן ממה דאיתא בעין זה נגמ' החס ע"ג ע"א, היו שנים מעידין אותו שגנב והן מעידין אותו שטבח וכו' הוזמו על העצמה הוא משלם תשלומי כפל והן משלמין תשלומי שלשה ע"כ. אמנם, לכאורה יש לדחות בפשיטות דמיירי בשה, וכמ"ש.

ואכן, במאירי שם על המשנה איתא, הראשונים משלמין תשלומי כפל והאחרונים שלשה וארבעה ויש גורסין שנים ושלשה וכן עיקר שהראשונים ישלמו הקרן ו**כפל וגשירו** שנים בשה ושלשה בשור ע"כ. ולגמורה הגירסא הראשונה שהביא המאירי היא כהמהרש"א. אמנם, זב"ק ע"ה ע"ב איתא, משום סומכוס אמרו הן משלמין תשלומי כפל והוא משלם תשלומי שלשה לפר ושנים לאיל ע"כ. ולא מצאתי חילופי גרסאות שם. ולכאורה, זה מפורש דלא כהמהרש"א זח"א ביומא. והר" שניאור זלמן ברקלר שליט"א הביא עוד ראייה מהא דאיתא בשבועות דף ל"ג ע"א, איבעיא להו משביע עדי קנס מהו וכו' תא שמע תשלומי כפל משום קרנא ותשלומי ד' וה' משום קרנא ע"כ. הרי שהקרן הוא בכלל הד' וה' דלא כהמהרש"א. ועי' מ"ש זב"ק ע"ב ע"ב זב"ק ע"ב דלא כהמהרש"א הראשונה במאירי שם.

מדרש"א ח"א יומא כ"ב ע"ב ד"ה איפרעו מנייה כו' נראה בזה שאמר ישלם ארבעתים כדן הגונב לאן של חבירו וטבחו ישלם חמשה דהיינו הא' שהוא הקרן ועוד ארבעתים נוסף וה"נ בת שבע שנקחה מבעלה היו בעין גניבת הכבשה ולזה נפרע דוד מנפיה שנטרדע דוגמת הקרן ועוד ד' ילדיו נוסף ע"כ. מ"ש שבציפחת שה חייב בשה"כ חמ"ד נוסף על הקרן הוא נגד הפשטות ועד מה דאיתא בראשונים שחייב ד' לשה וה' לשור היינו ארבע בשה בשה"כ שלש נוסף על הקרן ושנים נוסף על תשלומי כפל וכל גנב ועי' בפירוט הר"ח שבועות מ"ב ע"ב על מה דאיתא שם ואין בקרקעות וכו' ולא בהקדשות תשלומי ד' וה'.

בב"ק ע"ב ע"ב חנן, גנב על פי שנים וענה ומכר על פי שנים אחרים אלו ואלו נמלאו וזמין הראשונים משלמין תשלומי כפל ואחרונים משלמין תשלומי ג' ע"כ, ופרש"י, ואחרונים משלמין תשלומי ג' לשור ע"כ. וזה ללא כהמהרש"א זח"א ביומא, מיהו, מהמשה עמיה אין הכרח דלא כהמהרש"א, שיש לפרש דמיירי בשה ולא בשור. והלומדים הראו, שבשבות יהודה על המכילתא פרשת משפטים ק"ל הביא ראייה דלא כהמהרש"א

ב"ק ס"ז ע"ב, דמיא יכול גנב שור שזה מנה ישלם תחמיו נגידין ח"ל תחמיו ע"כ. והחוס' שם ס"ו ע"א ושאר ראשונים גרסי חמשה נגידין כמו שהביא המהרי"ן חיות שם, וכ"ה בילקוט שמעוני. והנה, הכפל היה צריך לשלם כמו כל כפל כפי שור שזה מנה, וצקן תודאי שישלם כשור שזה מנה

שגנב ולאזורה ז"ל, שגם לפי הגירסא דחמשה גנדין, אין הכוונה שכל החמשה יהיו גנדין, אלא שחשלוס החמשה דג' של הטעמה יהיו גנדין. אולם, במאירי שם בב"ק דף ק"ו א"א, משלומי ארבעה וחמשה שהזכור כולם צריך שיהא בכל אחד מהם כאותה של גנבה שנאמר תחת השור תחת הסה שיהו כחמיו שאם לא כן הרי יכול לשלם חמשה גנודים שאותו של גנבה שזה יומר מכולם ע"כ. הרי דלהס"ד היו כל החמשה כולם גנדין, חה תמוה.

וגרמא חה, שלפי הס"ד הזה שדין ארבעה וחמשה היה שישלם גנדיים, איז בע"כ היינו מפרשים, שאין הקרן והכפל בכלל ד' זה, אלא שדין ארבעה וחמשה הוא לשלם דו"ה גנוסף לקרן ולכפל, שהרי מסבירה, אין מקום שחשלומי הכפל וכ"ש הקרן יהיו בגנדין כמ"ש למעלה. ובר מן דין, במציאות א"א שיהיה זה דין שגנב גרידא משלם קרן וכפל כפי שור שזה מנה ועוצה ומוכר ישלם רק חמשה גנדין בלבד, שאז נמצא שגנב גרידא חמור מטובע ומוכר, והרי טובע ומוכר יצאו להחמיר עליהם ולא להקל עליהם. ודוקא אחר דילפינן שהחמשה הם כפי שור שזה מנה שגנב רק אז נוכל לפרש שהקרן והכפל הם בכלל דו"ה.

וב"ש המאירי, שחשלומי ארבעה וחמשה צריך שיהא בכל אחד כאותה של גנבה שנאמר תחת השור שיהו כחמיו שאם לא כן הרי יכול לשלם חמשה גנודים שאותו של גנבה שזה יומר מכולם ע"כ, אין כונתו כזה מלך טענת חוטא נשכר, שז"א, שהרי לפי הס"ד דחמשה גנדין היו משלמם מלבד הקרן והכפל כמ"ש. וגם, שטענה זו לא

הזכרה בגמ' כלל. אלא כוונתו היא מלך המשמעות דחמת השור כמו שנראה מדמיון. שהמאירי כותב, שא"א לפרש כלל כמות השור דקאי אמשלוס חמשה גנדין, דהא אפשר שלא יהיה אפילו בכל חמשה גנב השור שגנב.

כי יגנב איש שור או שה ופכוהו א מכרו חמשה בקר ישרם וגו' וארבע צאן וגו', אם במחירת ימצא הגנב וגו' אין לו דמים, אם זרחה הששה עליו דמים לו שרם ישרם אם אין לו ונמכר בגנבתו, אם המצא תמצא בזה הגנבה וגו' שנים ישרם. ונרמזין, אם זרחה השמש עליו וכו' ואונקלוס שחמת וכו' ועל דעמי נחיון אונקלוס לומר שאז יצא הגנב מן המחירת וצא זה לומר שאז יש לו עדים שצא במחירת דמים לו השור החיים ואינו מותר להרגו וכו' אלא ישלם אם לקח משם דבר ואמר הכחוש אם וזה השמש עליו שדבר צהווה וכו' המתעבב שם עד זרחה השמש עליו הוא מיטמר ויאל וצורח לנפשו וכו' ואם כן על דעת האומר בתלמוד שהצא במחירת ונטל כלים יאל פטור בדמים קננהו יהיה שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו חוזר למעלה אל מ יגנב איש עכ"ל הרמב"ן. ומ"ש הרמב"ן, וא"כ על דעת האומר בדמים קננהו וכו', כוונתו כזה פשוטה כמו שציארו המפרשים שהרמב"ן מתקשה, שלפי מה שפירש ממ"ל הלא יוצא שהפסוק הזה מדבר בגנב שגנעם גנבתו היה לו דין צא במחירת, שמה דמני אם זרחה השמש היינו שעתה יאל מהמחירת ואשר לפי"ז נתקשה הרמב"ן, שלרז זשל